

## **REKABET KURULU KARARI**

**Dosya Sayısı : 2002-4-129 (Devralma)**

**Karar Sayısı : 02-52/662-269**

**Karar Tarihi : 5.9.2002**

### **A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER**

**Başkan** : Prof. Dr. M. Tamer MÜFTÜOĞLU

**Üyeler** : Dr. Kemal EROL, İsmet CANTÜRK, Nejdet KARACEHENNEM, A. Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY, Mustafa PARLAK, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rifki ÜNAL

### **B- RAPORTÖRLER:** Ali ILICAK, Levent KUTOĞLU

### **C- BİLDİRİMDE BULUNAN:** RTS Renal Tedavi Hizmetleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.

*Temsilcisi:* Sezin TURAN

Güllü Sk. No:1 80630 3. Levent/İstanbul

### **D- TARAFLAR:**

- RTS Renal Tedavi Hizmetleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.  
Pırnal Keçeli Mevkii Cendere Yolu No:10 Ayazağa Şişli/İstanbul
- Ahmet Bülent OKTAY  
Bademli Çimen Torgay Sitesi No:19 Mudanya/Bursa
- Nazlı İlay OKTAY  
Bademli Çimen Torgay Sitesi No:19 Mudanya/Bursa
- Hakan YURTERİ  
Umurbey Mh. Çobanbey Cd. No:11/10 Yıldırım/Bursa
- Ferda YURTERİ  
Umurbey Mh. Çobanbey Cd. No:11/10 Yıldırım/Bursa
- Ahmet Tuncay YILMAZLAR  
İhsaniye Mh. Okul Cd. No:19/5 Nilüfer/Bursa

**E- DOSYA KONUSU:** Renal Tedavi Sistemleri A.Ş. (Renal)'nin %80 ve Rentıp Özel Sağlık Hizmetleri Ltd. Şti. (Rentıp)'nin %1 oranında hissesinin, RTS Renal Tedavi Hizmetleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. (RTS) tarafından devralınması işlemlerine izin verilmesi talebi.

**F- DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 13.8.2002 tarih, 3598 sayı ile giren bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca düzenlenen 29.8.2002 tarih, 2002-4-129/Ö.İ.-02-AI sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu 2.9.2002 tarih, REK.0.08.00.00/110 sayılı Başkanlık önergesi ile 02-52 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

**G- RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili Rapor'da, bildirim konusu devralma işleminin, tarafların ilgili ürün pazarındaki toplam pazar payları yönüyle, Kurul'un iznine tabi olduğu; ancak bu işlem sonucunda ilgili pazarda, 4054 sayılı Kanun'un 7.

maddesinde belirtilen hakim durum yaratılması veya mevcut bir hakim durumun daha da güçlendirilmesi ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığı, bu nedenle anılan devralmaya izin verilmesi gerektiği görüşü ifade edilmiştir.

## **H- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME**

### **H.1. İlgili Pazar**

*İlgili Ürün Pazarı:* Bildirim konusu çerçevesinde, ilgili ürün pazarı, “diyaliz hizmetleri pazarı” olarak tespit edilmiştir.

*İlgili Coğrafi Pazar :* Bir diyaliz hastasının, duruma göre değişmekle beraber, haftada ortalama 3 ya da 4 defa diyaliz merkezine gitmek zorunda olduğu ve acil durumlarda diyaliz merkezine en kısa sürede ulaşabilmenin önemi dikkate alındığında, Bursa il sınırları içerisinde ikamet etmekte olan hastalar için Türkiye'nin herhangi bir yerindeki diyaliz merkezinin alternatif olarak görülmesi mümkün değildir. Bu çerçevede ilgili coğrafi pazar "Bursa ili sınırları" olarak belirlenmiştir.

### **H.2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme**

#### **H.2.1. 4054 sayılı Kanun'un 7. Maddesi Kapsamında Yapılan Değerlendirme**

Bildirim konusu, RTS tarafından, Renal'ın %80 ve Rentıp'ın %1 oranında hissesinin devralınması işlemlerine izin verilmesi talebinden ibarettir.

Buna göre, Renal'ın kontrolü devralma öncesinde Ahmet Bülent OKTAY, Nazlı İlay OKTAY, Ferda YURTERİ, Hakan YURTERİ ve Ahmet Tuncay YILMAZLAR'a aittir. Devir sonrasında ise, kontrol RTS'nin, dolayısıyla bu şirketin hisselerinin önemli bir bölümüne sahip olan Eczacıbaşı-Baxter Hastane Ürünleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. ortak girişiminin ve Baxter International Inc.'in bağlı kuruluşu olan RTS Worldwide Holdings Inc.'in kontrolüne geçmektedir. İşlem sonrası Nazlı İlay OKTAY şirketin %20 hisseye sahip ortağı olmaya devam edecek olup, Hisse Devir Sözleşme'sinde belirtildiği üzere yaklaşık 5 yıllık bir süre sonunda bu hisseler de, RTS'nin gösterdiği kişilere satılacaktır.

Öte yandan, Renal'ın hissedarları Ahmet Bülent OKTAY, Nazlı İlay OKTAY ve Hakan YURTERİ'nin kontrolünde bulunan bir limited şirket olan Rentıp'ın kontrolü ve aktifleri bildirim konusu işlemten önce bir anlaşma ile Renal'e devredilmiştir. Dolayısıyla RTS, Rentıp'ın hisselerinin yalnızca %1'ini almakla birlikte, Renal'in kontrolüne sahip olmak suretiyle dolaylı olarak Rentıp'ın da kontrolünü elde etmektedir.

Bu bilgiler çerçevesinde, anılan işlemler 1997/1 sayılı Tebliğ'in birleşme ve devralma sayılan hallerin belirlendiği 2. maddesinin (b) bendinde, “Herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün mal varlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi” olarak tanımlanan devralma işlemleridir.

Söz konusu Tebliğ'in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 4. maddesi birinci fıkrasında yer alan, “birleşme veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın % 25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının

yirmibeş trilyon Türk Lirası'nı aşması halinde Rekabet Kurulu'ndan izin almaları zorunludur." hükmü ile izne tabi birleşme ve devralmalara pazar payı ve ciro eşiği getirilmiştir. Yine aynı maddenin üçüncü fıkrasında ise, "Ciro tek düzen hesap planına göre bir önceki mali yıldaki net satışlardan oluşur." hükmü bulunmaktadır.

RTS ve Renal'ın 2002 yılında faaliyete geçmeleri nedeniyle 2001 yılı ciroları bulunmamaktadır. Öte yandan, 2001 yılı için Rentıp'ın cirosu .....TL. ve RTS'yi kontrol eden şirketlerden Eczacıbaşı-Baxter'in İstanbul'da aynı ilgili ürün pazarında faaliyet gösteren bağlı teşebbüsü Transmed Diyaliz ve Tıbbi Hizmetler Ticaret A.Ş. (Transmed)'nin cirosu ..... TL. olup, tarafların toplam ciroları ilgili düzenlemede belirtilen eşiği aşmamaktadır.

Bununla birlikte, diyaliz makinelerine ve diğer ekipmanlarına Renal'in sahip olduğu Rentıp Özel Diyaliz Merkezi'nin ilgili pazar olarak tespit edilen "Bursa ili diyaliz hizmeti pazarı"ndaki payı hasta sayısı baz alındığında %....'i bulmaktadır. Alıcı şirket olan RTS'nin, ana şirketlerinin ve onların diğer yavru şirketlerinin ise ilgili pazarda işlem öncesinde bir faaliyeti bulunmamaktadır. RTS ile aynı gruba bağlı olmakla birlikte, İstanbul'da faaliyet göstermesi ve dolayısıyla aynı ilgili coğrafi pazarda yer almaması nedeniyle, Transmed pazar payı hesaplanırken göz önünde bulundurulmamıştır.

Bu bilgilerin ışığında, tarafların ilgili ürün pazarındaki toplam pazar payının 1997/1 sayılı Tebliğ'de öngörülen eşiği aştığı anlaşılmıştır. Dolayısıyla bildirim konu devralma işlemi Kurul'un iznine tabi bir işlemdir.

Esasen, bildirim konusu işlemler sonucunda devralanın ilgili pazarda faaliyeti olmaması nedeniyle, ilgili pazarın yapısında herhangi bir değişiklik olmayacaktır.

Ayrıca, devralan şirket ve bağlı olduğu grubun diyaliz merkezlerinde kullanılan solüsyon ve benzeri maddeleri üretmesi dolayısıyla, işlem sonucunda dikey bir bağlantı meydana gelecekse de; en büyük rakiplerin Üniversite, Devlet ve Sosyal Sigortalar Kurumu hastaneleri olduğu dikkate alındığında, %....'lik pazar payının, bir hakim durum oluşması için yeterli olmayacağı açıktır.

#### **H.2.2. 4054 sayılı Kanun'un 4. Maddesi Kapsamında Yapılan Değerlendirme**

Devralma işlemini meydana getiren Hisse Devri Sözleşmesi'nin "Rekabet Etmeme" başlıklı 11. maddesinde, Satıcıların (Ahmet Bülent OKTAY, Nazlı İlay OKTAY, Hakan YURTERİ, Ferda YURTERİ, Ahmet Tuncay YILMAZLAR) şirketlerde hissedar olmaya devam ettikleri süre boyunca ve hissedarlığın sona ermesinden itibaren bir sene içinde, Türkiye'de Renal Tedavi ve Rentıp dışında böbrek diyaliz servisi işi ile ilgilenen herhangi bir diğer kuruluşa yatırım yapamayacağı veya böyle bir kuruluşa ve kuruluşun idaresinde, işlemlerinde veya kontrolünde ortak olamayacağı belirtilmiştir.

Söz konusu maddede, getirilen kısıtlama ile ilgili olarak, "İş bu kısıtlama satıcıların böyle bir kuruluşa pasif yatırımcı olmasını engellemez; şu kadar ki pasif yatırımcı (a) başka bir kuruluşun sermayesinin %10'undan azına sahip olmayı ve (b) böyle bir kuruluşun idaresini, klinik ve tıbbi politikalarını etkileyen veya düzenleyen bütün ilişkilerden tamamı ile arındırılmış olmayı ve (c) Satıcının ismini hiçbir şekilde böyle bir kuruluşun faaliyetlerini ilerletmek veya yüklenmek amacı ile kullanmamayı ve (d) hastaları doğrudan veya dolaylı olarak böyle bir başka kuruluşa devretmeyen

ya da havale etmeyen ya da bu hastaların devrine ya da havalesine sebep olmamayı ve (e) böyle bir başka kuruluşun mali durumunu veya işlemlerini geliştiren herhangi bir faaliyette bulunmamayı ifade eder." şeklinde açıklamada bulunulmuştur.

Bildirim formunda ise kısıtlamanın sebebinin; sorumlu uzman hekimin ve sorumlu doktorların uzun yıllar boyunca çalıştıkları diyaliz merkezlerinde yarattıkları; diyaliz tedavisinin yönteminin belirlenmesi, diyaliz hizmetleri faaliyetinin organizasyonu ve hastaların takibi gibi önemli hususları içeren know-how'un tam değeri ile RTS'ye devrinin garantisinin sağlanması olduğu belirtilmiştir. Ayrıca ilgili formda Diyaliz Merkezleri Yönetmeliği'ne göre, sorumlu uzman hekimin merkeze sağladığı know-how doğrultusunda, "Diyaliz Merkezi İşletme Ruhsatı"nın sorumlu uzman hekim adına verildiği ve sorumlu uzman hekimin değişmesi durumunda yeni ruhsat alınması gerektiği ifade edilmiştir.

Taraflara getirilen bu tür rekabet yasakları, zorunlu, objektif ve makul olmaları koşuluyla birleşme veya devralma işleminin gerçekleştirilmesi için gerekli "yan sınırlamalar" olarak kabul edilmekte ve 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi çerçevesinde değerlendirilmektedirler. Ancak yan sınırlamalar, kapsam, süre ve coğrafi alan açısından amacını aşar nitelikte olmamalı, özellikle kısıtlamanın süresi kabul edilebilir bir dönemi kapsamalıdır. Söz konusu sürenin belirlenmesinde işin teknolojisi, devredilen faaliyetin know-how seviyesi ve müşteri portföyünün devri gibi hususlar göz önünde bulundurulmaktadır.

Bu çerçevede yapılan değerlendirme sonucunda, Hisse Devri Sözleşmesi'nde getirilen rekabet kısıtlamasının coğrafi ölçeğinin Türkiye olarak belirlenmesinin gereğinden fazla bir sınırlama yarattığı kanaatine varılmıştır. Söz konusu kısıtlama, ancak Bursa ili ile sınırlı kalması halinde makul, objektif ve zorunlu bir yan sınırlama olarak kabul edilebilir.

## **I- SONUÇ**

Yukarıda yer verilen tespit ve değerlendirmeler doğrultusunda;

**1- a)** Renal Tedavi Sistemleri A.Ş.'nin hisselerinin %80'inin ve Rentıp Özel Sağlık Hizmetleri Limited Şirketi'nin hisselerinin %1'inin RTS Renal Tedavi Hizmetleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından devralınması işleminin, tarafların sahip olduğu toplam pazar payı yönüyle, 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında Kurul'un iznine tabi olduğuna,

**b)** bu işlem sonucunda, ilgili pazarda hakim durum yaratılmasının veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığına;

**2-** Ancak; devralma işlemini düzenleyen "Hisse Devri Sözleşmesi"nin "Rekabet Etmeme" başlıklı 11. maddesinde satıcılara getirilen rekabet yasaklarının, coğrafi ölçeğin Türkiye olarak belirlenmesi nedeniyle gereğinden fazla kısıtlayıcı olduğuna, ancak ilgili coğrafi pazar olarak belirlenen Bursa ili ile sınırlı kalması kaydıyla devir sözleşmesine ilişkin makul, objektif ve zorunlu bir yan sınırlama olarak değerlendirilebileceğine;

**3-** Hisse Devir Sözleşmesi'nde rekabet kısıtlaması getiren 11. madde hükümlerinin sadece Bursa ilini kapsayacak şekilde değiştirilmesi koşuluyla bildirim konusu işleme izin verilmesine;

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.